

KAUPAN LIITTO

Kaupan alan yritykset koronakriisissä

- Jäsenkysely 2.4.–6.4.2020

Jaana Kurjenoja

6.4.2020

Jäsenkysely: miksi ja miten?

- Kaupan liiton jäsenyrityksille kohdistettu kysely tehtiin 2.4.–6.4.2020 välisenä aikana.
  - Kaupan liiton asiantuntijat ovat laatineet kyselylomakkeen, ja pääekonomisti **Jaana Kurjenoja** on analysoinut tulokset.
  - Kyselyyn vastanneiden yritysten työntekijöiden määrä on lähes 40 % koko jäsenistön työntekijöiden määrästä. Yritysten jakauma aloittain ja henkilöstön lukumäärän mukaan vastaa Kaupan liiton koko jäsenkunnan jakaumaa, ja kyselyn tulokset ovat yleistettävissä koko Kaupan liiton jäsenkuntaan.
- Kaupan liitto edustaa vähittäis- ja tukkukaupan työnantajayrityksiä, joten tulokset eivät kerro autokaupan yrityksistä tai kaupan alan yksinyrittäjistä.
- Tarkoituksena oli selvittää nimenomaan kaupan eri alojen yritysten tilannetta koronakriisin aikana. Kaupan yritysten kotimainen ja kansainvälinen kilpailutilanne ja toimintaympäristö voivat poiketa merkittävästi aloittain ja yrityksen koosta riippuen. Siksi ne voivat myös kohdata koronakriisin vaikutukset tai hyötyä erilaisista tukitoimista hyvin eri tavoin.

Vastaajien jakauma yrityksen toimialan ja henkilöstömäärän mukaan

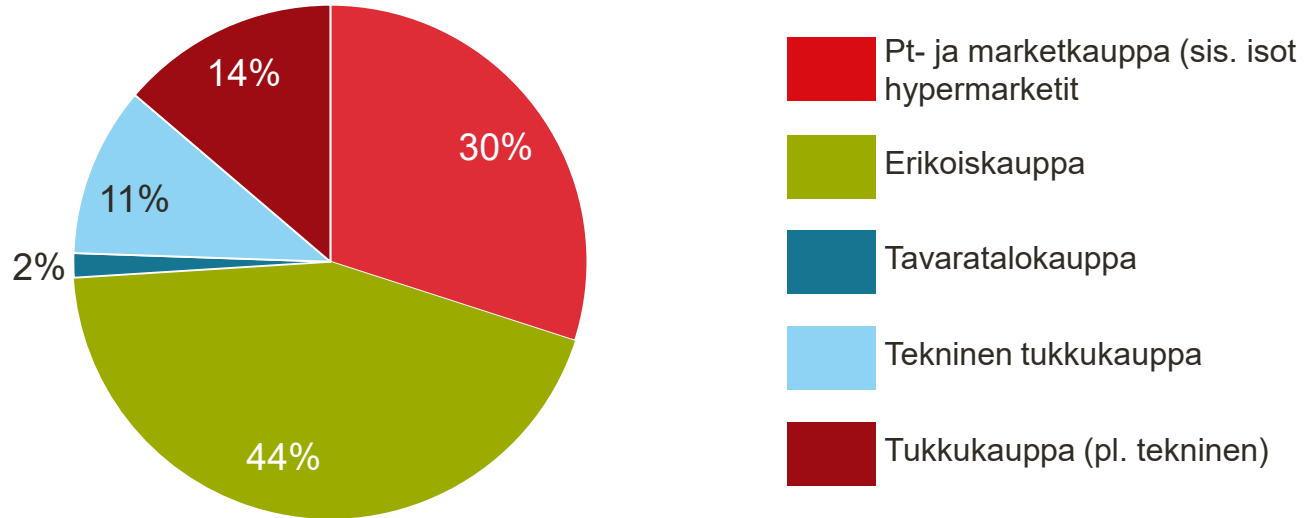
Jaana Kurjenoja

KAUPAN LIITTO

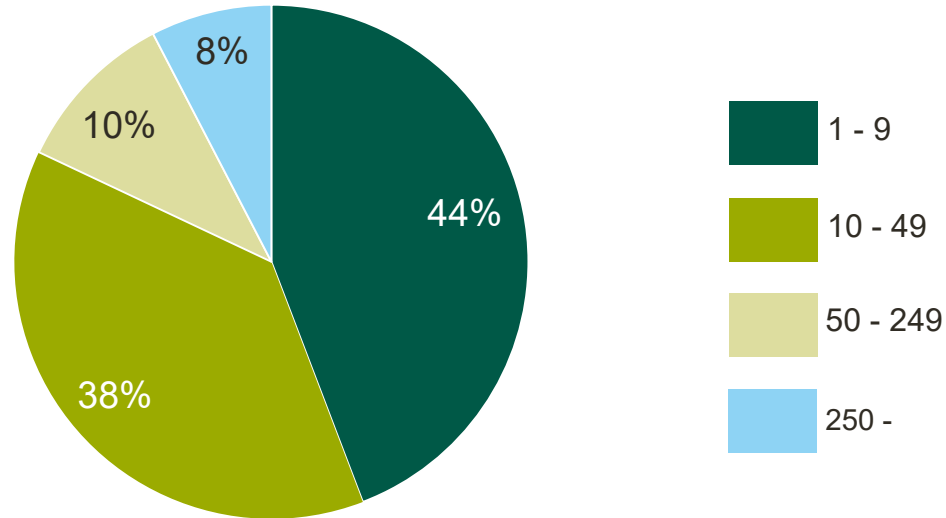
Suurin osa vastaajayrityksistä on erikoiskauppoja kuten kaupan alalla yleensäkin

Yrityksen ala
% vastaajista, kaupan alan mukaan

Määrällisesti suurin osa vastaajayrityksistä työllistää alle 50 henkilöä, kuten alalla yleensäkin

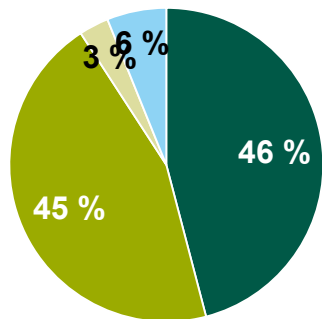
Henkilöstön lukumäärä ennen koronakriisiä
% yrityksistä, henkilöstömäärän mukaan

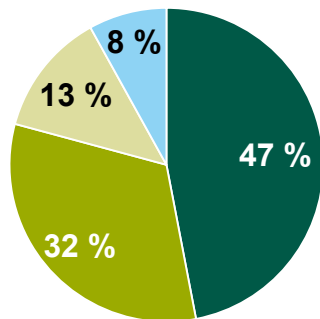
Päivittäistavara- ja marketkaupassa on eniten pieniä yrityksiä ja teknisessä tukkukaupassa suuria

Henkilöstön lukumäärä ennen koronakriisiä
% yrityksistä, henkilöstömäärän mukaan

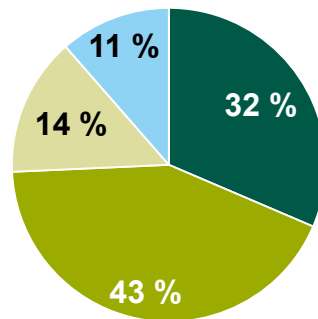
Pt- ja marketkauppa

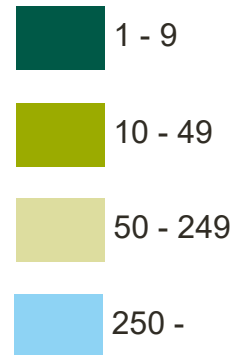
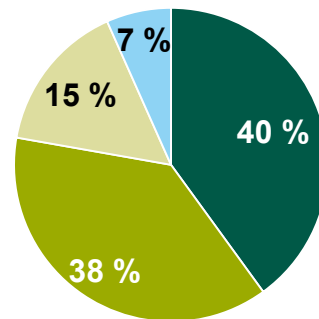
Erikois- ja tavaratalokauppa

Tekninen tukkukauppa

Tukkukauppa (pl. tekninen)

Koronakriisin vaikutus yrityksen liikevaihtoon

Jaana Kurjenoja

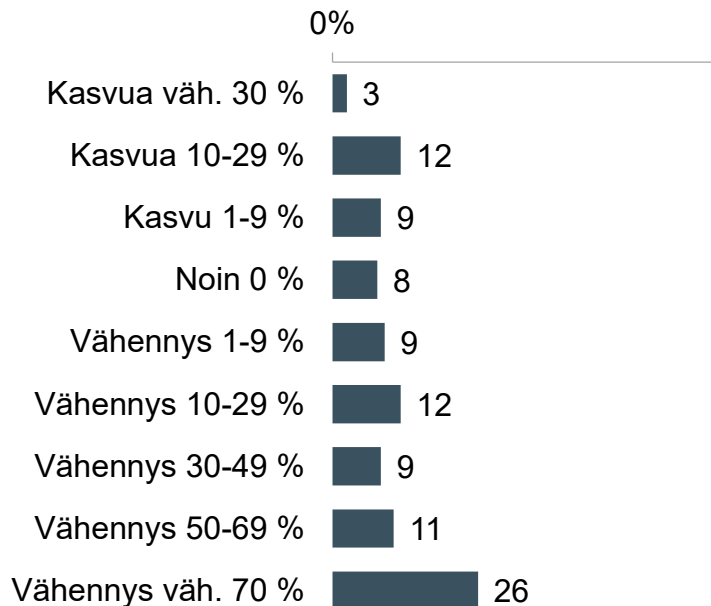
KAUPAN LIITTO

Yli neljäsosalla kaupan yrityksistä liikevaihto on romahtanut jopa yli 70 %

Miten koronaepidemia on vaikuttanut yrityksen liikevaihtoon verrattuna vastaavaan ajankohtaan normaalisti?

Arvio muutoksen suuruudesta, % yrityksistä

Kaupan ala yht.

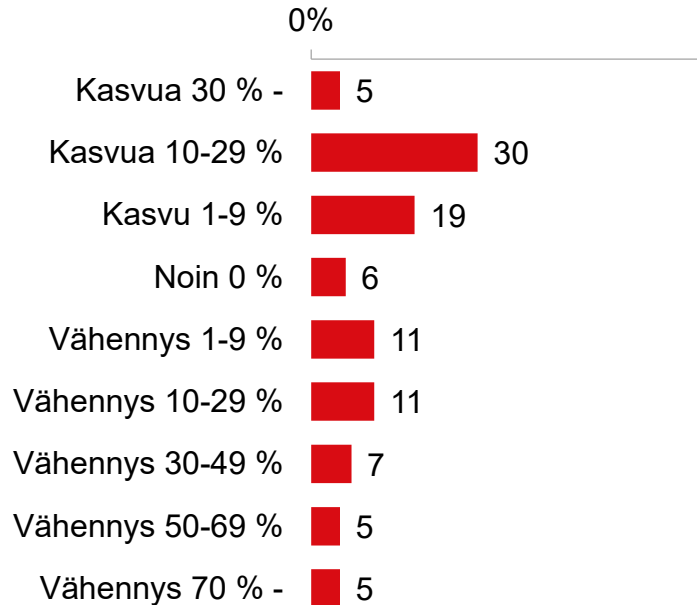

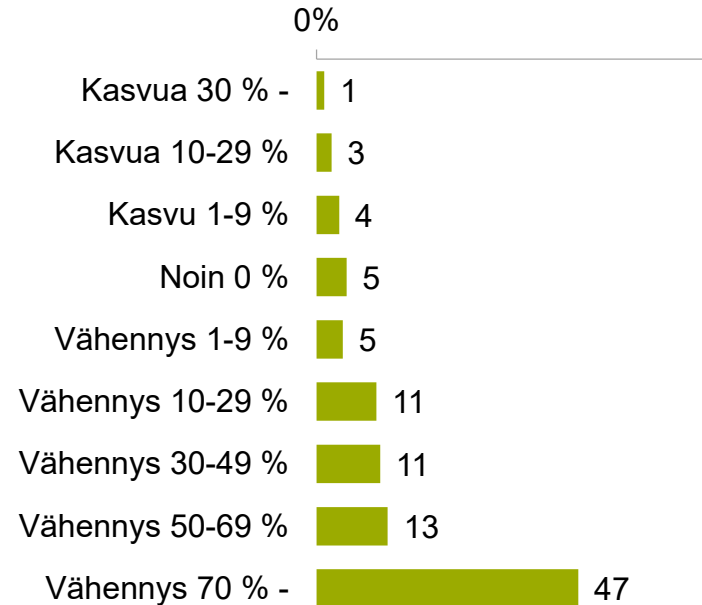
Noin puolet erikoiskaupoista on menettänyt liikevaihtonsa lähes kokonaan

Miten koronaepidemia on vaikuttanut yrityksen liikevaihtoon verrattuna vastaavaan ajankohtaan normaalisti?
Arvio muutoksen suuruudesta, % yrityksistä

Pt- ja marketkauppa

Erikois- ja tavaratalokauppa

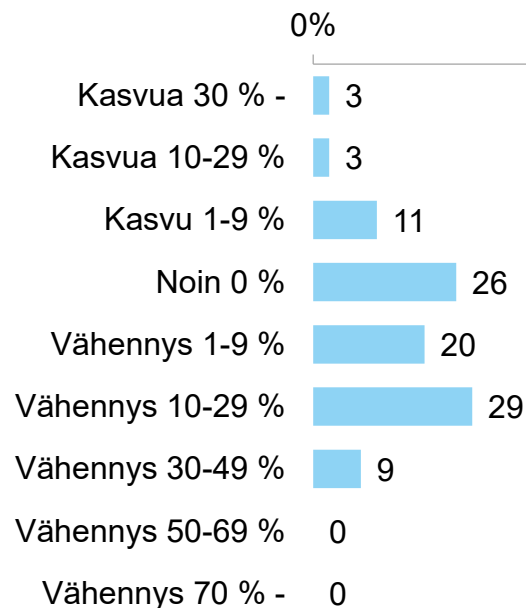

Myös tukkukauppa kärsii, kun investoinnit ovat jäissä ja kulutus vähenee

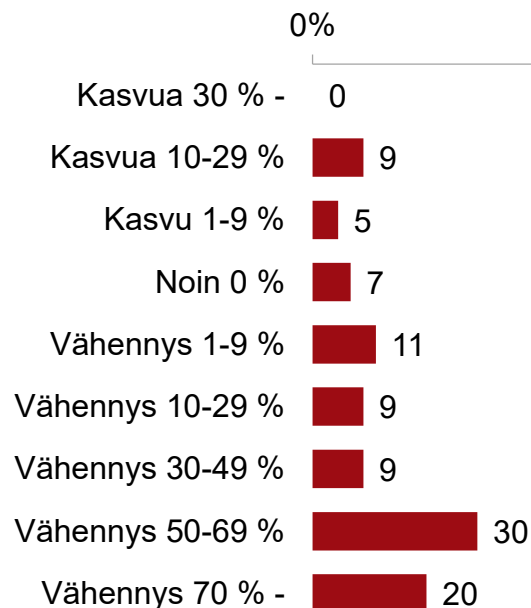
Miten koronaepidemia on vaikuttanut yrityksen liikevaihtoon verrattuna vastaavaan ajankohtaan normaalisti?

Arvio muutoksen suuruudesta, % yrityksistä

Tekninen tukkukauppa

Tukkukauppa (pl. tekninen)

KAUPAN LIITTO

Arvioidut liikevaihdon muutokset eri kokoisissa päivittäistavara- ja marketkaupoissa

Miten koronaepidemia on vaikuttanut yrityksen liikevaihtoon verrattuna vastaavaan ajankohtaan normaalisti?
Arvio muutoksen suuruudesta, % pt- ja marketkaupan yrityksistä

1 – 9 työntekijää

0%

Kasvua 30 % - 0

Kasvua 10-29 % 23

Kasvu 1-9 % 23

Noin 0 % 7

Vähennys 1-9 % 11

Vähennys 10-29... 11

Vähennys 30-49... 9

Vähennys 50-69... 7

Vähennys 70 % - 9

10 – 49 työntekijää

0%

Kasvua 30 % - 11

Kasvua 10-29 % 39

Kasvu 1-9 % 14

Noin 0 % 5

Vähennys 1-9 % 9

Vähennys 10-29... 9

Vähennys 30-49... 7

Vähennys 50-69... 5

Vähennys 70 % - 2

Vähintään 50 työntekijää

0%

Kasvua 30 % - 0

Kasvua 10-29 % 22

Kasvu 1-9 % 22

Noin 0 % 11

Vähennys 1-9 % 22

Vähennys 10-29... 22

Vähennys 30-49... 0

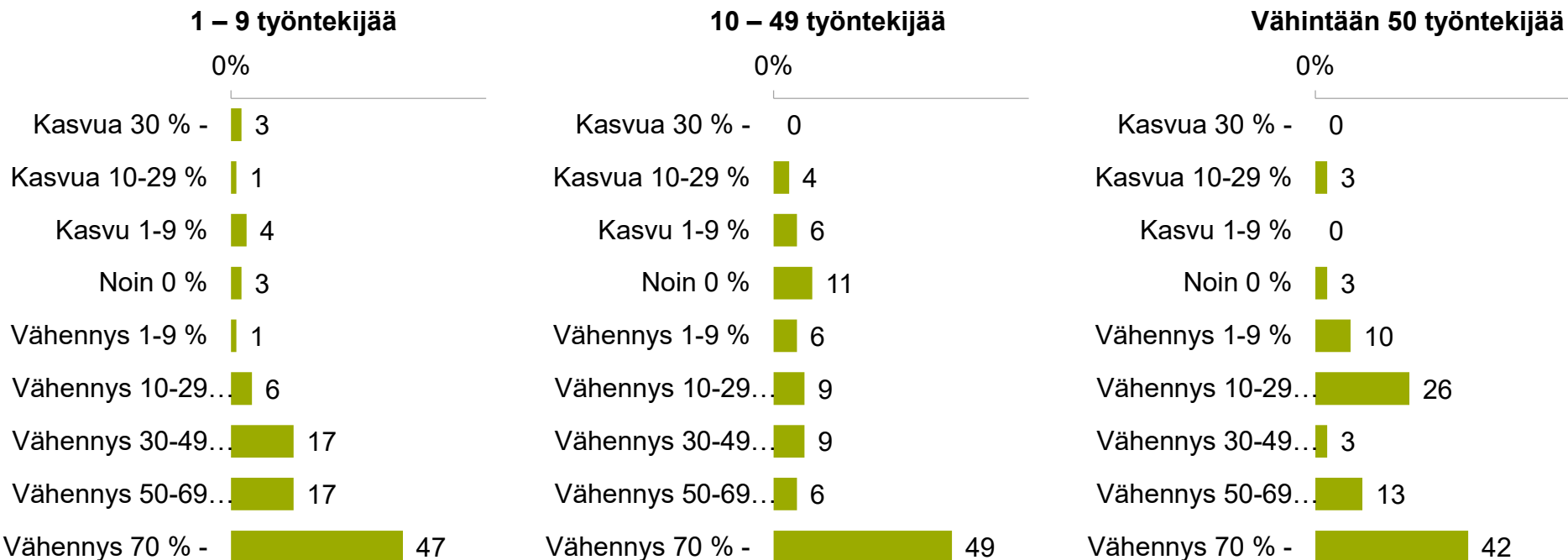
Vähennys 50-69... 0

Vähennys 70 % - 0

Arvioidut liikevaihdon muutokset eri kokoisissa erikois- ja tavaratalokaupoissa

Miten koronaepidemia on vaikuttanut yrityksen liikevaihtoon verrattuna vastaavaan ajankohtaan normaalisti?

Arvio muutoksen suuruudesta, % erikois- ja tavaratalokaupan yrityksistä

Koronakriisin vaikutus yrityksen henkilöstön määrään

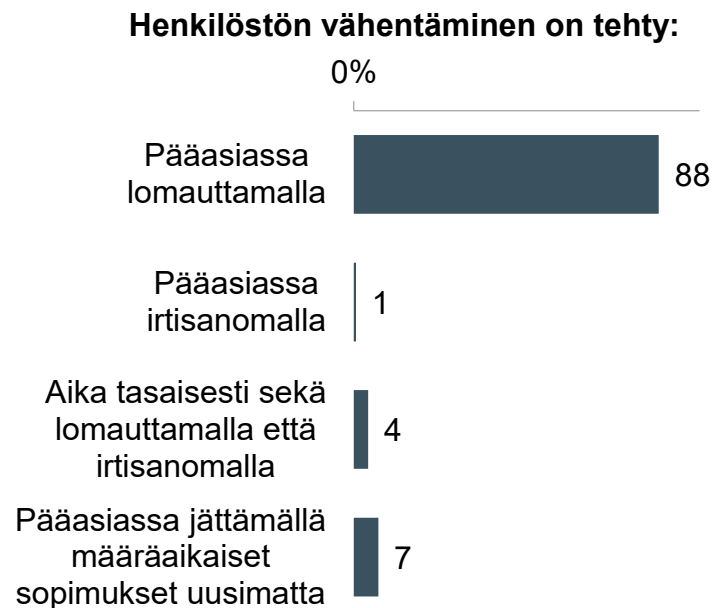
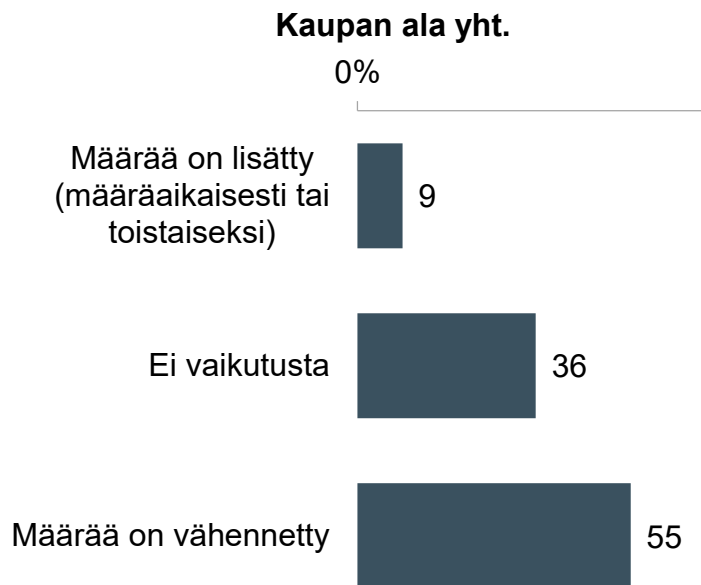
Jaana Kurjenoja

KAUPAN LIITTO

Yli puolet kaupan yrityksistä on vähentänyt henkilöstönsä määrää, yleensä lomauttamalla

Miten koronaepidemia on vaikuttanut tähän mennessä henkilöstön määrään yrityksessä?
% yrityksistä

KAUPAN LIITTO

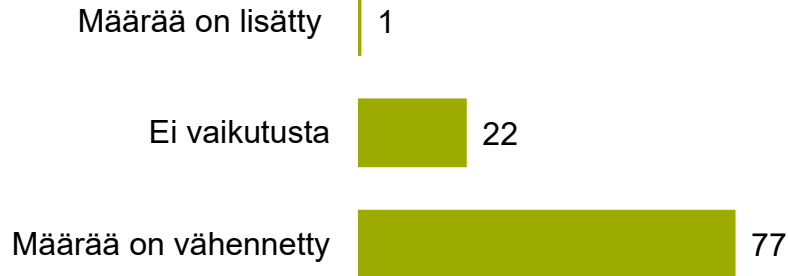
Koronakriisin vaikutus henkilöstön määrään kaupan aloittain

Miten koronaepidemia on vaikuttanut tähän mennessä henkilöstön määrään yrityksessä?
% yrityksistä

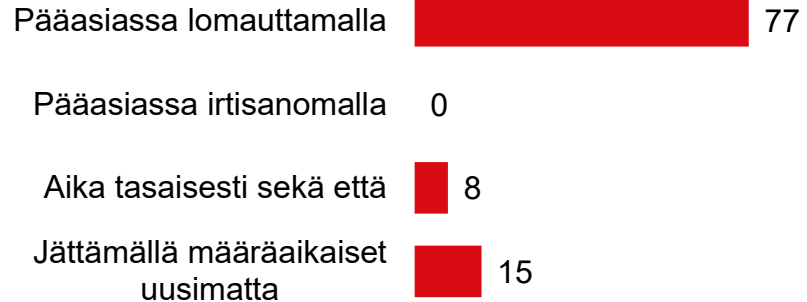
0% Pt-kauppa ja marketit

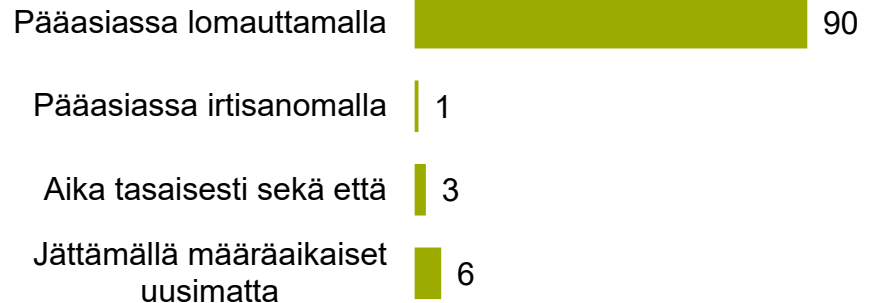
0% Erikoiskauppa ja tavaratalot

0% Vähentäminen on tehty:

0% Vähentäminen on tehty:

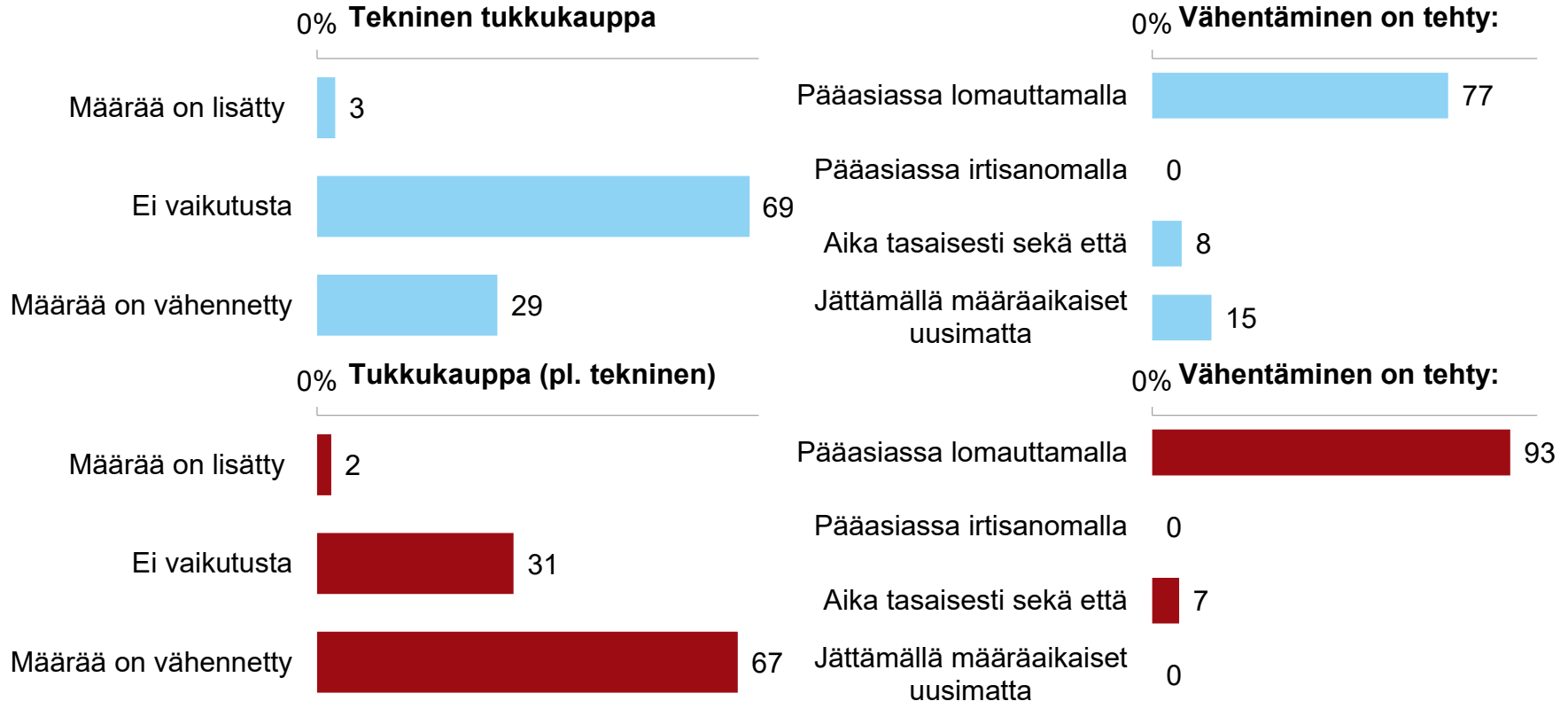

KAUPAN LIITTO

Koronakriisin vaikutus henkilöstön määrään kaupan aloittain

Miten koronaepidemia on vaikuttanut tähän mennessä henkilöstön määrään yrityksessä?
% yrityksistä

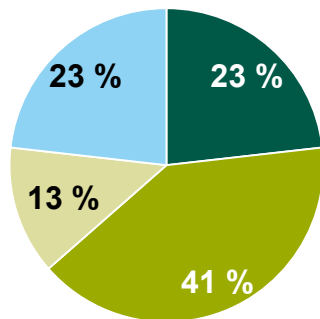

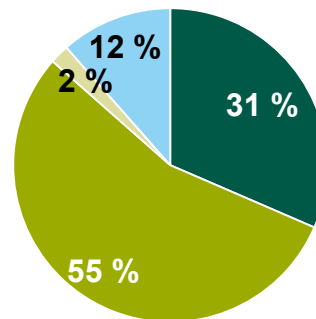
Työntekijöitään vähentäneissä yrityksissä on paljon myös kaupan suuria työllistäjiä

Kuinka paljon henkilöstöä on tähän mennessä vähennetty verrattuna koronaepidemiaa edeltävään aikaan?
% yrityksistä vähennyksen suuruuden mukaan

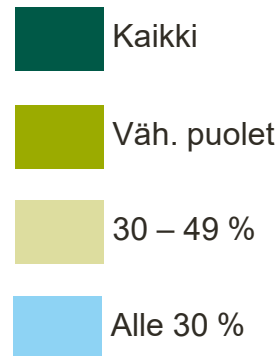
% yrityksistä

% yrityksistä
painotettuna niiden
henkilöstön määrällä

Vähennyksen
määrä:

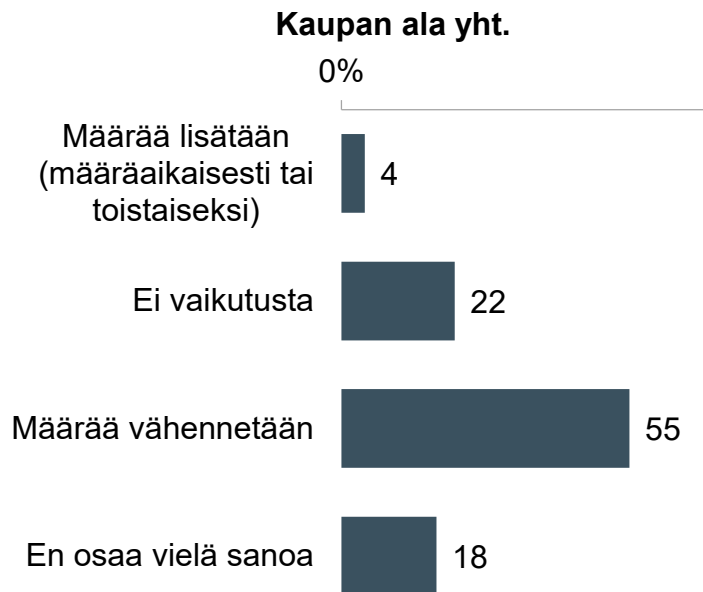

Suhteessa eniten työntekijöitään ovat tähän mennessä vähentäneet kaikkein pienimmät ja suurimmat yritykset.

Tähän mennessä kaupan työntekijöistä on vähennetty jo neljäsosa!

Yli puolet yrityksistä aikoo vähentää tai jatkaa henkilöstön vähennyksiä seuraavan kuukauden aikana: Lomautukset jatkuvat kaupassa

Miten koronaepidemia tulee vaikuttamaan yrityksen henkilöstön määrään seuraavan kuukauden aikana?
% yrityksistä

Koronakriisin odotettu vaikutus kuukauden kuluttua henkilöstöön aloittain

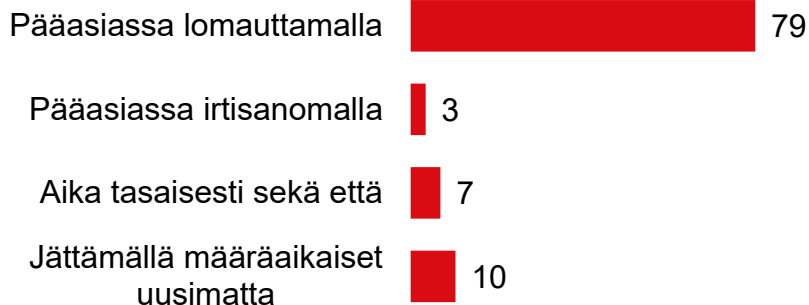
Miten koronaepidemia tulee vaikuttamaan yrityksen henkilöstön määrään seuraavan kuukauden aikana?

% yrityksistä

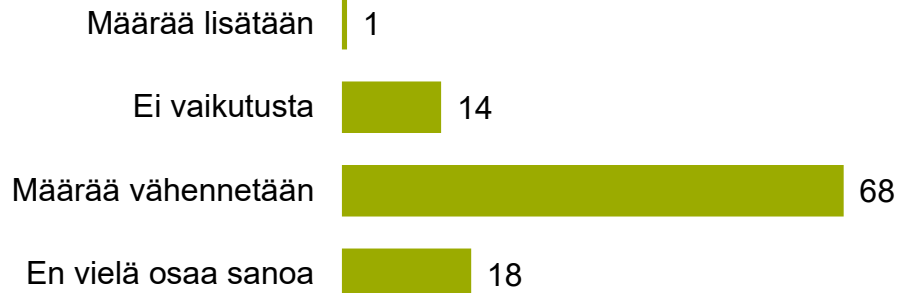
0% Pt-kauppa ja marketit

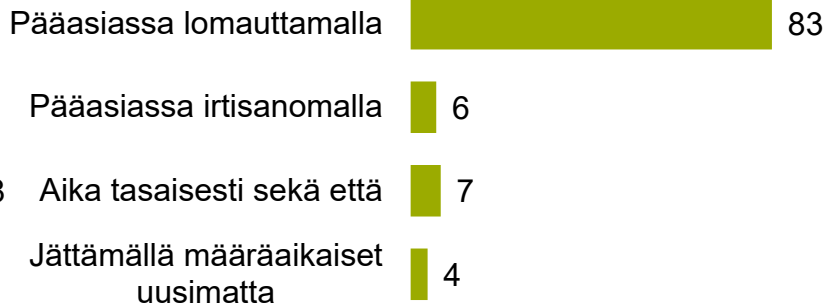
0% Vähentäminen tehdään:

0% Erikoiskauppa ja tavaratalot

0% Vähentäminen tehdään:

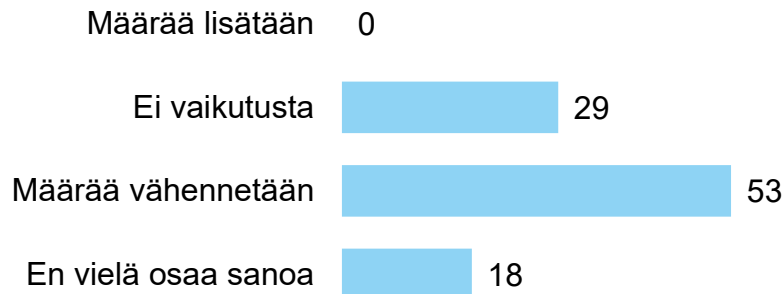

Koronakriisin odotettu vaikutus kuukauden kuluttua henkilöstöön aloittain

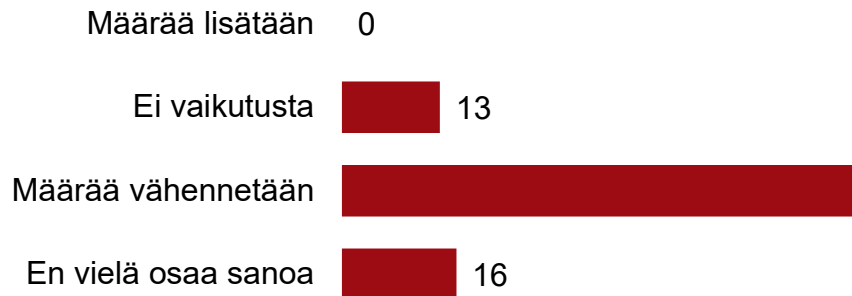
Miten koronaepidemia tulee vaikuttamaan yrityksen henkilöstön määrään seuraavan kuukauden aikana?

% yrityksistä

0% Tekninen tukkukauppa

0% Tukkukauppa (pl. tekninen)

0% Vähentäminen tehdään:

0% Vähentäminen tehdään:

Yrityksen toiminnan jatkuminen

Jaana Kurjenoja

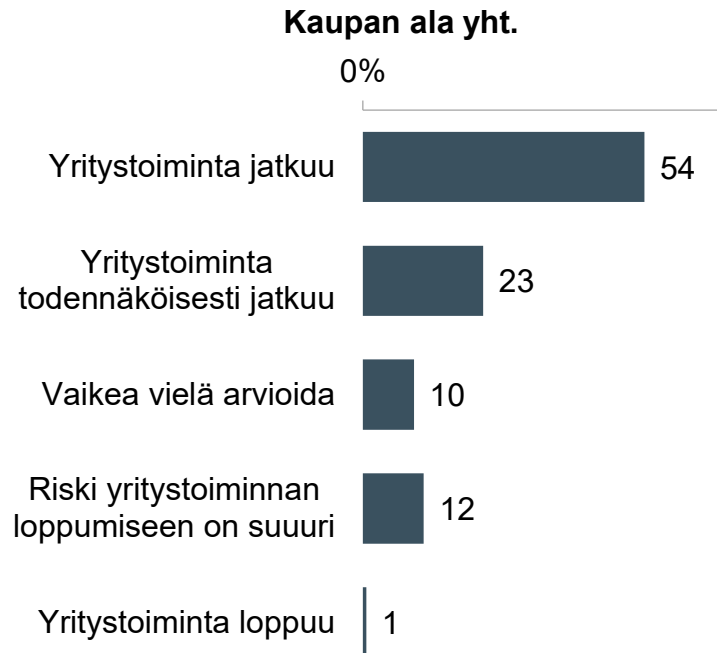

KAUPAN LIITTO

Yli viidesosalla kaupan yrityksistä toiminnan jatkuminen on epävarmaa

Mikä on arvionne yrityksen toiminnan jatkumisesta heinäkuussa 2020?

% yrityksistä

Yli kolmasosalle erikoiskaupoista toiminnan jatkuminen on epävarmaa

Mikä on arvionne yrityksen toiminnan jatkumisesta heinäkuussa 2020?

% yrityksistä

Pt- ja marketkauppa

0%

Erikois- ja tavaratalokauppa

0%

Kulutuksen romahtamisen myötä myös tukkukaupassa riskit kasvavat

Mikä on arvionne yrityksen toiminnan jatkumisesta heinäkuussa 2020?

% yrityksistä

Tekninen tukkukauppa

0%

Tukkukauppa (pl. tekninen)

0%

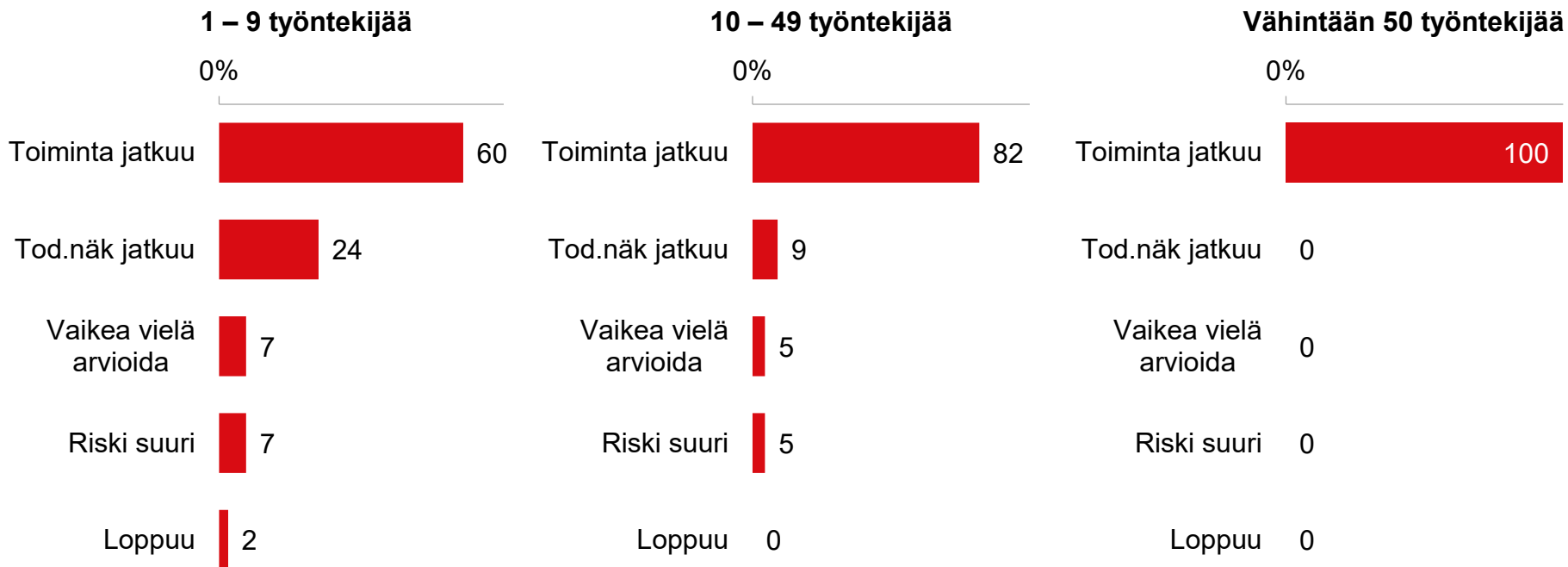

Päivittäistavarakaupat ovat luottavaisia toimintansa jatkumiselle

Mikä on arvionne yrityksen toiminnan jatkumisesta heinäkuussa 2020?

% pt- ja marketkaupan yrityksistä

Varsinkin pienessä erikoiskaupassa vallitsee epävarmuus toiminnan jatkosta

Mikä on arvionne yrityksen toiminnan jatkumisesta heinäkuussa 2020?

% erikois- ja tavaratalokaupan yrityksistä

Yrityksen digitaaliset myyntikanavat

Jaana Kurjenoja

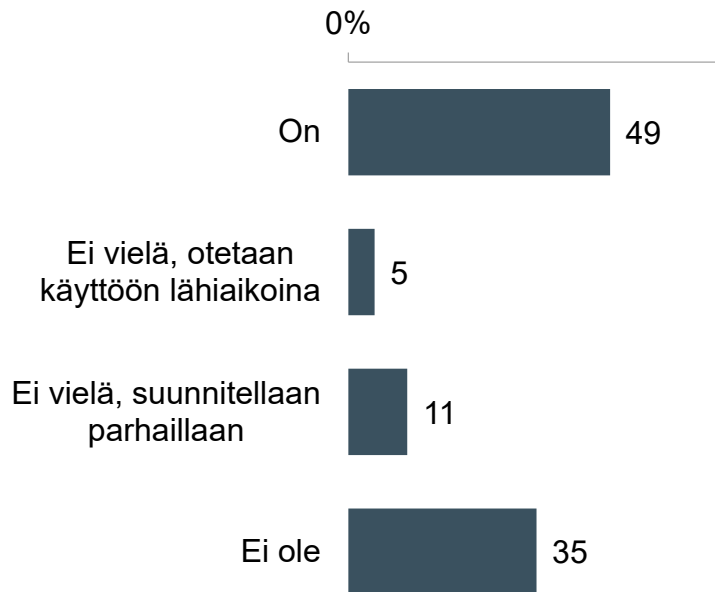

KAUPAN LIITTO

Puolella kaupan yrityksistä ei vielä ole digitaalisia myyntikanavia

Onko yrityksellä verkkokauppa tai muu digitaalinen myyntikanava (b2b tai b2c)?
% yrityksistä

Kaupan ala yht.

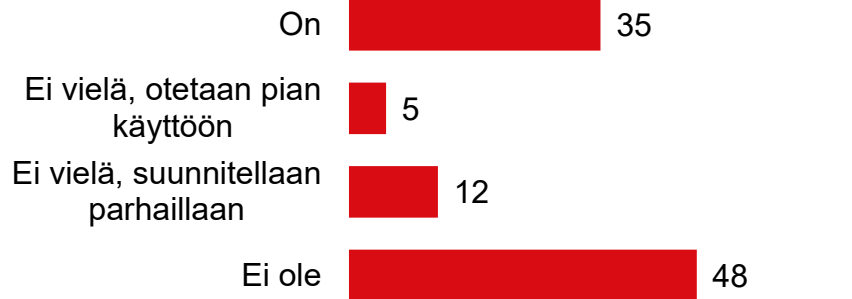
KAUPAN LIITTO

Varsinkin päivittäistavarakaupan verkkomyynti on kasvanut

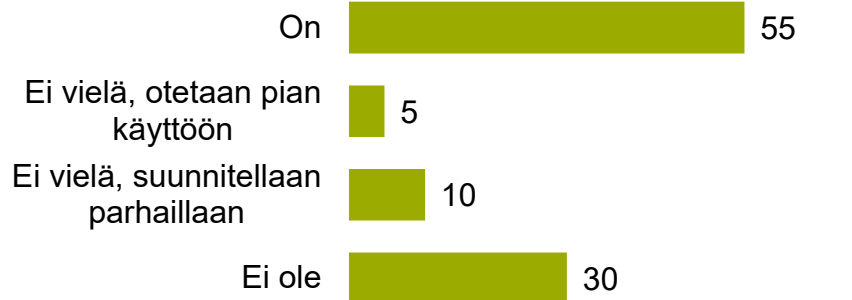
Onko yrityksellä verkkokauppa ja miten myynti on siinä kehittynyt?

% yrityksistä

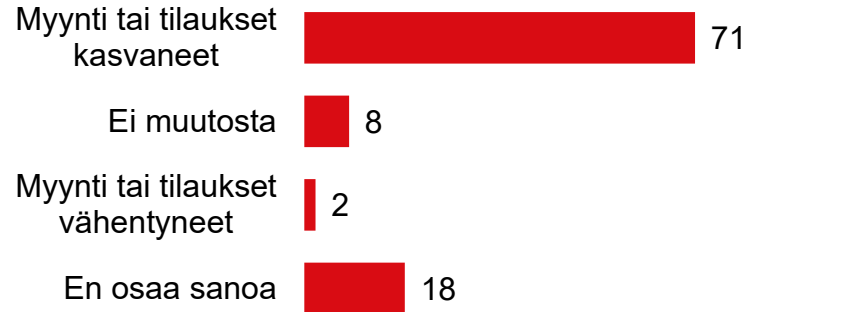
0% Pt-kauppa ja marketit

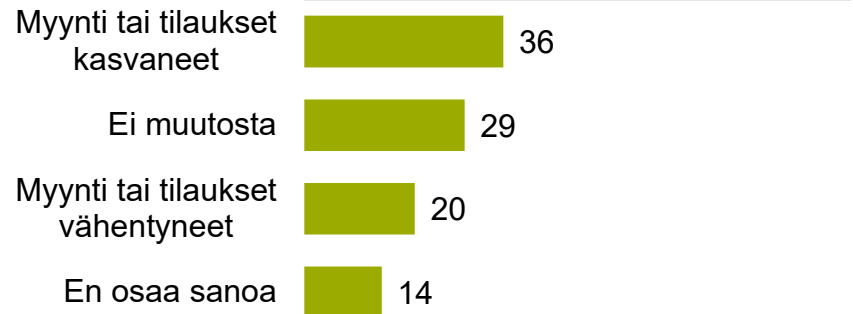
0% Erikoiskauppa ja tavaratalot

0% Verkkokaupan myynti on:

0% Verkkokaupan myynti on:

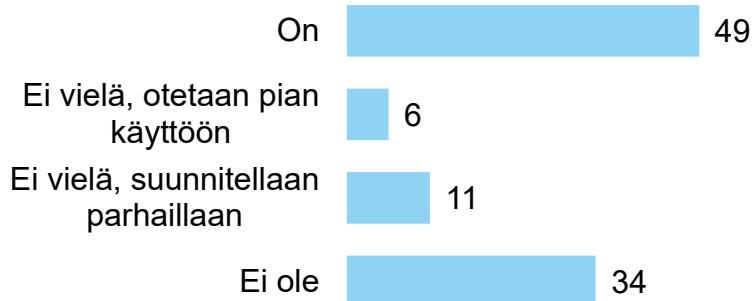

Tukkukaupassa digitaaliset myyntikanavat ovat olleet käytössä jo pitkään

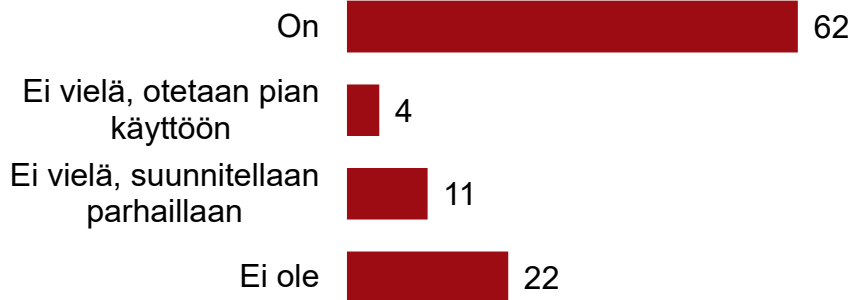
Onko yrityksellä verkkokauppa ja miten myynti on siinä kehittynyt?

% yrityksistä

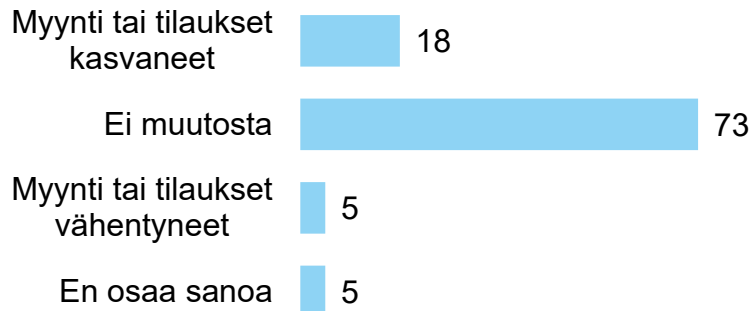
0% Tekninen tukkukauppa

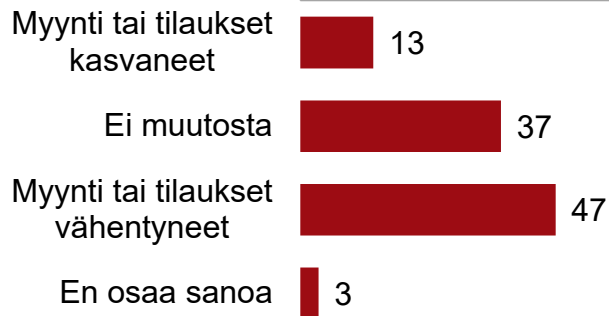
0% Tukkukauppa (pl. tekninen)

0% Verkkokaupan myynti on:

0% Verkkokaupan myynti on:

Kauppan kokemat logistiset häiriöt hankinta- ja toimitusketjuissa

Jaana Kurjenoja

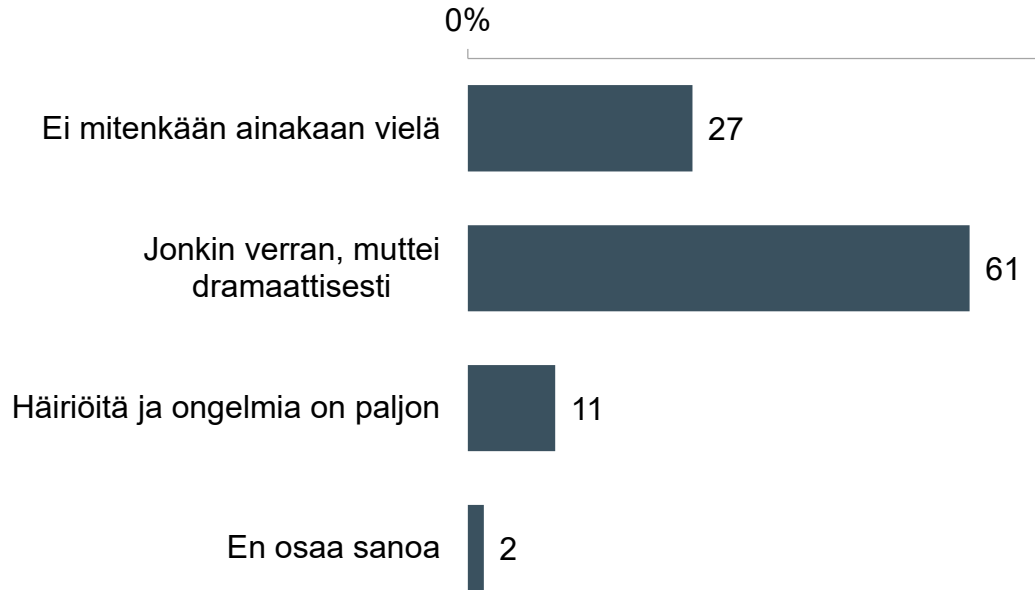

KAUPAN LIITTO

Kaupan toimitus- ja hankintaketjuissa ei vielä ole dramaattisia häiriöitä

Vaikuttavatko logistiset häiriöt (tuotteiden, varaosien, materiaalien, koneiden jne. saatavuus) yrityksen toimintaan?
% yrityksistä

Kaupan ala yht.

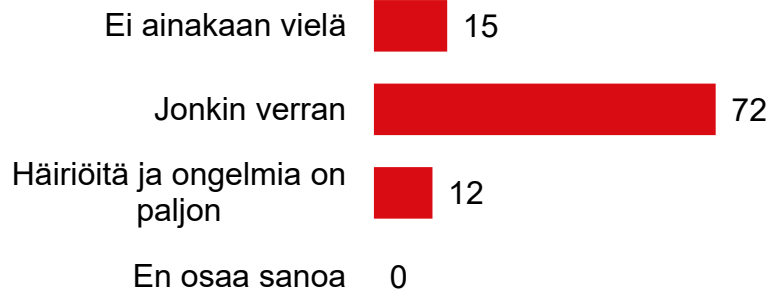

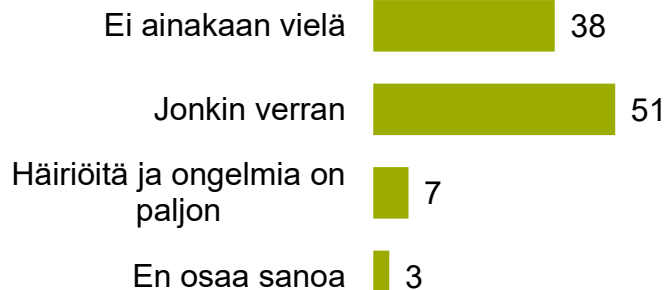
Saatavuusongelmat vaivaavat ennen kaikkea päivittäistavara- ja tukkukauppaa

Vaikuttavatko logistiset häiriöt yrityksen toimintaan?
% yrityksistä

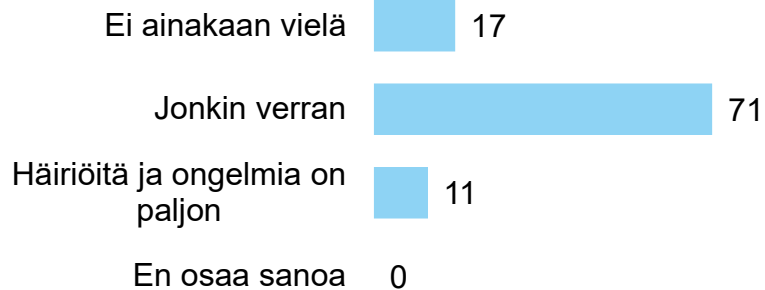
0% Pt-kauppa ja marketit

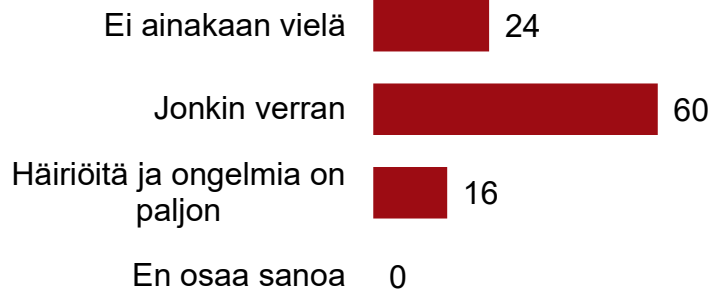
0% Erikoiskauppa ja tavaratalot

0% Tekninen tukkukauppa

0% Tukku- ja tavarakauppa (pl. tekninen)

Hallituksen tukitoimien apu kaupalle?

Jaana Kurjenoja

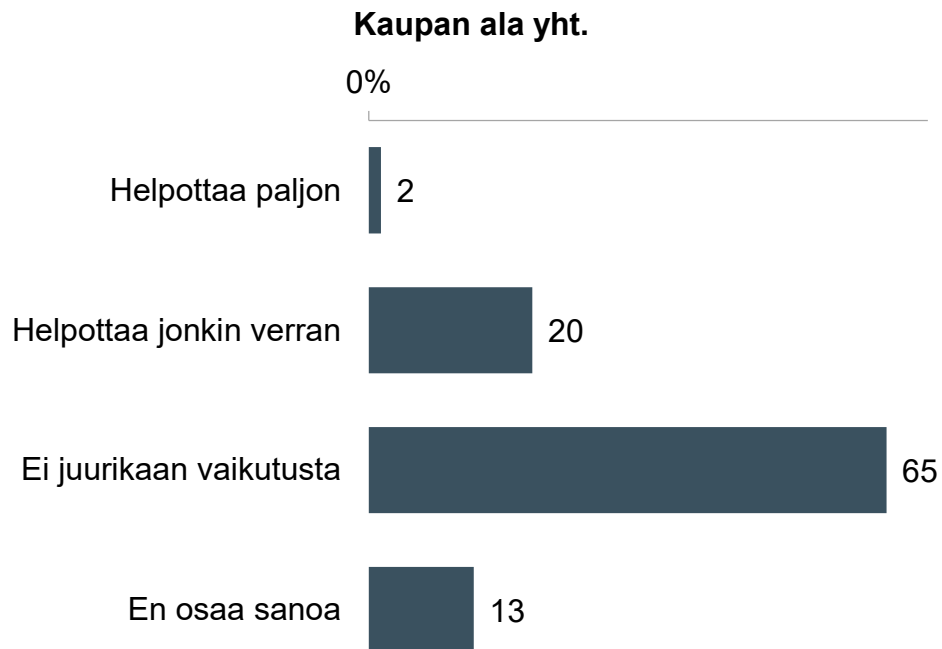

KAUPAN LIITTO

Suurin osa kaupan yrityksistä ei ole saanut hallituksen tukitoimista apua

Miten arvioit Suomen hallituksen päättämien toimenpiteiden vaikuttavat yrityksen taloudelliseen tilanteeseen (mm. Finnveran, Business Finlandin, ELY-keskusten ja kuntien rahoitus tai verohallinnon maksujärjestelyt)?

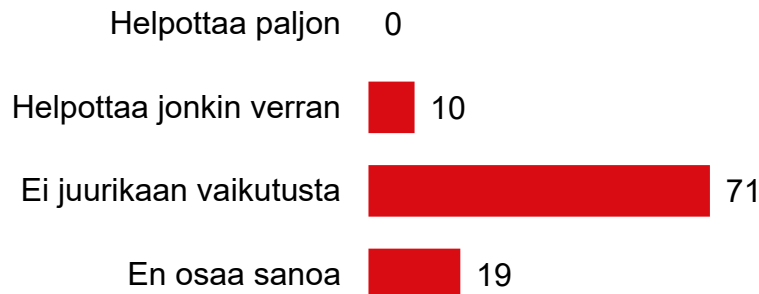
% yrityksistä

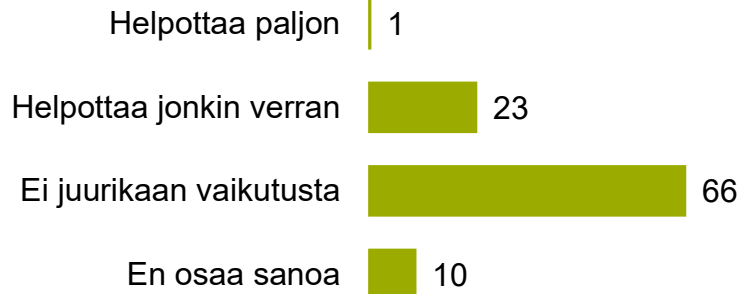
Hallituksen tukitoimien vaikutus kaupan aloittain

Miten arvioit hallituksen päättämien tukitoimien vaikuttavan yrityksesi taloudelliseen tilanteeseen?
% yrityksistä

0% Pt-kauppa ja marketit

0% Erikoiskauppa ja tavaratalot

0% Tekninen tukkukauppa

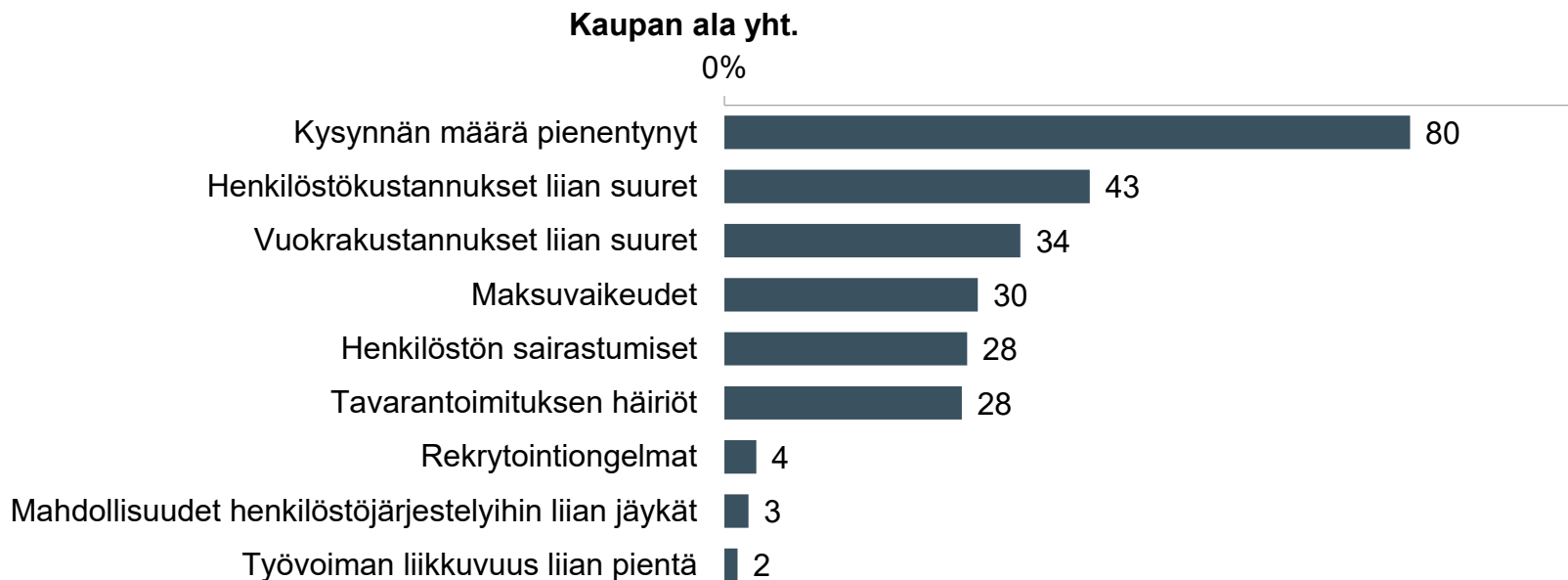

0% Tukkukauppa (pl. tekninen)

Hallituksen tukitoimet eivät tunnu auttavan kaupan yrityksiä - Toimenpiteet eivät kohdistu kaupan ongelmiin

Mitkä ovat suurimmat syyt yrityksen heikkenevään taloudelliseen tilanteeseen nyt ja lähiviikkoina?
% yrityksistä

Vapaissa palautteissa eniten kommentoidut aiheet yrityksen tilanteesta:

Pankkien päätökset lainoista tai maksulyhennyksistä kestävät niin pitkään, että odotellessa joutuu lomauttamaan tai irtisanomaan henkilöstöä.

Rahat ovat kiinni varastossa, joka vanhenee, kun asiakkaita ei ole.

Vuokra juoksee, asiakkaita ei ole.

Matkustusrajoitukset (valtakunnalliset tai paikalliset) ovat vieneet asiakkaat.

Asiakkaiden maksuvaikeudet vaikeuttavat omaa toimintaa.

Työmäärä ei ole merkittävästi vähentynyt, mutta myynti on eikä kustannuksia pystytä kattamaan.

Asiakkaiden työmaat, tuotantolaitokset tai investoinnit ovat pysähtyneet kotimaassa tai ulkomailla.

Asiakkaat ovat sulkeneet toimintansa ja tilansa.

Lisätietoja:

Jaana Kurjenoja

pääekonomisti

Kaupan liitto

jaana.kurjenoja@kauppa.fi

p. 040 820 5378

